

Sygn. akt III AUa 709/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Ewa Piotrowska (spr.)
Sędziowie	SSA Jolanta Ansion SSA Marek Żurecki
Protokolant	Sebastian Adamczyk

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2012 r. w Katowicach

sprawy z odwołania (...) Kasy (...)

im. (...) w O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o zwrot świadczenia

na skutek apelacji (...) Kasy (...)

im. (...) w O.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Katowicach z dnia 18 stycznia 2012 r. sygn. akt X U 2434/11

1. zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego i zwalnia (...) Kasę (...) im. (...) w O. z obowiązku zwrotu kwoty 1.830,99 zł (jeden tysiąc osiemset trzydzieści złotych dziewięćdziesiąt dziewięć groszy),

2. z asądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na rzecz (...) Kasy (...) im. (...) w O. kwotę 480 zł (czteryście osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu za II instancję.

/-/ SSA J. Ansion /-/ SSA E. Piotrowska /-/ SSA M. Żurecki

Sędzia Przewodnicząca Sędzia

Sygn. akt III AUa 709/12

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 18 stycznia 2012 roku Sąd Okręgowy - Sąd Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach oddalił odwołanie (...) Kasy (...) im. (...) w O. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 30 września 2011 roku; zobowiązującej (...) Kasę (...) im. (...)

w O. do zwrotu świadczenia w kwocie 1.830,99 zł, zasądając jednocześnie od odwołującego się kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił, że na rachunek bankowy J. H., który zmarł w dniu 25 lipca 2011 roku, przekazano świadczenie w łącznej kwocie 1.830,99 zł za okres od 1 sierpnia 2011 roku do 31 sierpnia 2011 roku, następujący po miesiącu, w którym nastąpiła śmierć świadczeniobiorcy.

W dniu 17 sierpnia 2011 roku do odwołującego wpłynęło pismo ZUS Oddziału w L., w którym organ rentowy wniósł o zwrot kwoty 1.830,99 zł, jako sumy wypłacanej ubezpieczonemu na posiadane przez niego u skarżącego konto tytułem świadczenia emerytalnego za miesiąc sierpień 2011r., a które to świadczenie nie było mu należne, gdyż

w dniu 25 lipca 2011 roku ubezpieczony zmarł. Żądanie to nie zostało zrealizowane, albowiem w dniu 29 lipca 2011r. - a więc przed otrzymaniem wniosku organu rentowego

o zwrot świadczenia, datowanego na 3 sierpnia 2011 roku - SKOK dokonał z rachunku świadczeniobiorcy wypłaty świadczenia w pełnej wysokości pełnomocnikowi pana J. H.. Skarżący wskazał przy tym szczegółowe dane osobowe owego pełnomocnika, który podjął przedmiotowe środki pieniężne.

Odwołujący, powołując się na art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 1995r.

o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (a także - w odniesieniu do banków - z analogicznym w swej treści art. 55 Prawa bankowego) - wskazał, że spółdzielcza kasa oszczędnościowo - kredytowa jest zwolniona od wypłaty pełnej lub częściowej kwoty,

o której mowa w ust. 1 pkt 3, jeżeli przed otrzymaniem wniosku organu rentowego dokonała z tych rachunków wypłat innym uprawnionym osobom, które to wypłaty nie pozwalają zrealizować wniosku w całości lub części, oraz w ciągu 30 dni od otrzymania wniosku poinformuje o tym organ rentowy, wraz ze wskazaniem osób, które pobrały wypłaty. Przepis ten - modyfikując normę zawartą w art. 138a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - określa jednocześnie stosowne przesłanki, których spełnienie zwalnia bank lub spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową od obowiązku zwrotu na rzecz ZUS nadpłaconych świadczeń.

Skarżący podniósł zatem, że spełnił wymagania określone we wskazanym powyżej art. 9 ust. 3, zwalniając się tym samym od obowiązku zwrotu kwoty nadpłaconego świadczenia, bowiem kasa dokonała wypłaty żądanej kwoty 1.830,99 zł przed otrzymaniem wniosku od ZUS o zwrot, realizując jedynie swoje zobowiązania zaciągnięte wobec posiadacza rachunku ubezpieczonego na rzecz umocowanego przez niego w tym zakresie pełnomocnika na mocy pełnomocnictwa nr 15/26/06 z dnia 17 sierpnia 2006 roku. Odnosząc się natomiast do drugiej z przesłanek określonych w art. 9 ust. 3 ustawy o SKOK odwołujący wskazał, że poinformował organ rentowy w terminie krótszym niż 30 dni od daty otrzymania wniosku o zwrot, że z nadpłaconego świadczenia zostało zrealizowane polecenie wypłaty z rachunku zmarłego posiadacza, wskazując jednocześnie osobę, która pobrała sporną kwotę (to jest osobę pełnomocnika).

Organ rentowy zakwestionował umocowanie pełnomocnika ubezpieczonego do podejmowania środków zgromadzonych przed ubezpieczonym w SKOK, ponieważ nie wyszczególniono w pełnomocnictwie numerów rachunków bankowych ubezpieczonego, także zawarty w pełnomocnictwie zapis, że pełnomocnictwo nie obejmuje prawa do złożenia dyspozycji na wypadek śmierci.

W oparciu o powyższe Sąd I instancji uznał, że odwołanie nie jest uzasadnione.

Stan faktyczny między stronami był bezsporny, spór natomiast sprowadzał się do oceny zakresu pełnomocnictwa udzielonego przez uprawnionego do świadczenia z ubezpieczenia społecznego J. H. D. K., a w szczególności czy posiadała ona umocowanie do dokonania wypłaty z rachunku mocodawcy.

Pełnomocnictwo zostało sporządzone wg gotowego wzoru, który wymagał wpisania indywidualnych danych mocodawcy i pełnomocnika, a zakres umocowania określają dwa odrębne zdania: zdanie pierwsze upoważnia do występowania przed władzami SKOK oraz składania oświadczeń i wniosków, a także do reprezentowania przed Sądami we wszystkich sprawach mogących wyniknąć w związku ze stosunkiem członkostwa w SKOK, natomiast zdanie drugie upoważnia do dysponowania środkami na rachunkach, przy czym w tym miejscu pełnomocnictwa pozostawiono wolne miejsce na określenie rachunków.

W zdaniu trzecim zawarto zastrzeżenie, że pełnomocnictwo nie obejmuje upoważnienia do likwidacji rachunku. Przy tym zdaniu umieszczono znak w postaci gwiazdki, który oznacza „niepotrzebne skreślić”.

Sąd Okręgowy nie zgodził się z interpretacją skarżącego, że adnotacja „niepotrzebne skreślić” odnosi się do zdania drugiego i trzeciego, a nieskreślenie zdania drugiego oznacza umocowanie do dysponowania środkami na rachunkach mocodawcy. Skoro bowiem znaku

w postaci gwiazdki nie postawiono na końcu innych zdań, a tylko przy zdaniu trzecim to możliwość wykreślenia dotyczy tylko tego zdania. Natomiast brak określenia rachunku, którym mógłby dysponować pełnomocnik należy rozumieć jako brak umocowania do dysponowania środkami na jakimkolwiek rachunku mocodawcy prowadzonym przez SKOK, a w konsekwencji uznał, że D. K. nie była osobą uprawnioną do dokonania wypłaty z rachunku zmarłego świadczeniobiorcy J. H..

Dlatego też, zgodnie z art. 138a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS (t.j. Dz.U. z 2009r. nr 153, poz. 1227 ze zm.) bank i spółdzielcza kasa oszczędnościowo - kredytowa są zobowiązane zwrócić Zakładowi kwoty świadczeń przekazywane na rachunek banku lub spółdzielczej kasie oszczędnościowo - kredytowej za miesiące następujące po miesiącu, w którym nastąpiła śmierć świadczeniobiorcy, a taki sam obowiązek nakłada na SKOK art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 4 grudnia 1995r.

o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz.U. z 1996r. nr 1 poz. 2), przy czym stosownie do ust. 3 Kasa jest zwolniona od wypłaty pełnej lub częściowej kwoty,

o której mowa w ust. 1 pkt 3, jeżeli przed otrzymaniem wniosku organu rentowego dokonała z tych rachunków wypłat innym uprawnionym osobom, które to wypłaty nie pozwalają zrealizować wniosku w całości lub w części, oraz w ciągu 30 dni od otrzymania wniosku poinformuje o tym organ rentowy, wraz ze wskazaniem osób, które pobrały wypłaty.

Skoro D. K. nie była osobą uprawnioną do dokonania wypłaty - to odwołujący nie jest zwolniony od zwrotu świadczenia, mimo ujawnienia tego faktu w przepisany terminie.

Apelację od wyroku wniósł pełnomocnik odwołującego.

Zaskarżając w całości wyrok Sądu Okręgowego pełnomocnik apelującego wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie, że odwołujący nie ma obowiązku zwrotu na rzecz organu rentowego kwoty 1.830,99 zł, wypłaconej z rachunku zmarłego J. H. oraz o zasądzenie od organu rentowego na rzecz skarżącego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za drugą instancję względnie

o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Apelujący zarzucił zaskarżonemu wyrokowi:

- naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 316 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. oraz art. 233 § 1 k.p.c., poprzez niepoczynienie ustaleń faktycznych, które miałyby stanowić podstawę zaskarżonego orzeczenia oraz brak wskazania dowodów, na których Sąd się oparł

i niedokonanie oceny tych dowodów, w tym niedokonanie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego,

- naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 236 k.p.c., polegające na zaniechaniu wskazania w postanowieniu dowodowym faktów podlegających stwierdzeniu, a także nieprawidłowym wskazaniu nieznanego ustawie środka dowodowego w postaci „akt organu rentowego”,

- naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 65 § 1 k.c. w zw. z art. 96 i 98 k.c., polegające na ich nieprawidłowym zastosowaniu i wadliwej wykładni, co wynika

z nieprawidłowej interpretacji oświadczenia woli J. H. i ze stwierdzenia, że zakres pełnomocnictwa udzielonego przez niego D. K. nie upoważniał jej do dokonywania wypłat z rachunku prowadzonego dla niego przez odwołującego się, podczas gdy z treści pełnomocnictwa stałego nr 15/26/06 z dnia 17 sierpnia 2006 r. wyraźnie wynika, iż J. H. umocował D. K. do występowania w jego imieniu wobec SKOK im. (...) i składania wobec spółdzielni wszelkich oświadczeń i wniosków, w tym oświadczeń stanowiących dyspozycję wypłaty środków zgromadzonych na rachunku mocodawcy,

- naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 105 k.c. polegające na jego niezastosowaniu i wyrażające się w zaniechaniu uznania, że wypłata dokonana przez pełnomocnika zmarłego świadczeniobiorcy, D. K., była ważną czynnością dokonana w ramach pierwotnego umocowania,

- naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 138a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS i art. 9 ust. 1 pkt 3 oraz art. 9 ust. 3 ustawy z dnia

4 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo - kredytowych, polegające na nieprawidłowym zastosowaniu art. 138a ustawy o emeryturach i rentach z FUS i art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy o SKOK, przy jednoczesnym zaniechaniu zastosowania art. 9 ust. 3 ustawy

o SKOK - wyrażające się w stwierdzeniu, że skarżący dokonał wypłaty środków z konta zmarłego świadczeniobiorcy do rąk osoby nieuprawnionej i tym samym nie jest zwolniony od zwrotu świadczenia organowi rentowemu, mimo ujawnienia tego faktu w przepisany terminie, podczas gdy w rzeczywistości D. K. była upoważniona przez J. H. do składania w jego imieniu wobec SKOK wszelkich oświadczeń i wniosków, w tym do podejmowania środków pieniężnych z jego konta, a czynność w postaci złożonego przez nią w dniu 29 lipca 2011r. żądania wypłaty środków zgromadzonych na koncie w/w członka SKOK uznana być musi za czynność ważną i skuteczną, dokonaną w ramach udzielonego jej umocowania co powoduje, że spełnione zostały wszystkie przesłanki określone w art. 9 ust. 3 ustawy o SKOK, skutkujące zwolnieniem skarżącej spółdzielni z obowiązku zwrotu spornych środków pieniężnych organowi rentowemu.

Apelujący wniósł także o przeprowadzenie dowodu z regulaminu rachunków oszczędnościowo - rozliczeniowych (kont osobistych) (...) Kasy (...) im. (...) oraz dowodu wypłaty z dnia 1 lipca 2010r. i dowodu wypłaty z dnia 29 kwietnia 2011 r.

W uzasadnieniu apelacji skarżący zarzucił, że w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku nie zostały dokonane jakiegokolwiek ustalenia faktyczne i nie wskazano żadnych dowodów, które Sąd przeprowadził i które miałyby brać pod uwagę przy rozstrzygnięciu sprawy.

Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika jedynie, że stan faktyczny między stronami był bezsporny, nie wiadomo jednak jak ów stan faktyczny się kształtuje i jakie fakty Sąd uznał za bezsporne, ustalone, udowodnione i jako takie stanowiące kanwę do rozważań prawnych.

Natomiast art. 328 § 2 k.p.c. nie zwalnia Sądu z obowiązku wskazania w uzasadnieniu orzeczenia jego podstawy faktycznej, poprzez kategoryczne i jasne wskazanie faktów istotnych dla rozstrzygnięcia i nawet w razie uznania, że stan faktyczny jest między stronami bezsporny.

W tym kontekście wskazać również należy, że podstawą ustaleń faktycznych, które Sąd obowiązany jest w każdej sprawie poczynić, mogą być tylko dowody prawidłowo przeprowadzone. Tymczasem Sąd I instancji nie tylko naruszył art. 233 k.p.c. oraz art. 328

§ 2 k.p.c. i nie wskazał w uzasadnieniu swego orzeczenia jakichkolwiek dowodów, które uznał za wiarygodne i które miałyby uczynić podstawą rozstrzygnięcia, ale przede wszystkim nie przeprowadził prawidłowo postępowania dowodowego, naruszając przy tym

art. 236 k.p.c. Posłużenie się przez Sąd sformułowaniem „dopuszczyć dowód z akt organu rentowego” uniemożliwia ustalenie o jakie konkretnie akta i którego konkretnie organu rentowego chodzi, to jednak przede wszystkim wskazać należy, że „przeprowadzenie dowodu z akt” stanowi istotne uchybienie w zakresie oznaczenia środka dowodowego, bowiem możliwym do przeprowadzenia dowodem w oparciu o inne akta niż akta sprawy rozpoznawanej - jest dowód z precyzyjnie wskazanych dokumentów znajdujących się

we wskazanych aktach. Ogólnikowe wskazanie „dowodu z akt organu rentowego” uniemożliwia zweryfikowanie oraz ustalenie co konkretnie było przedmiotem dowodu.

Powyższe zarzuty w ocenie apelującego wskazują - wobec braku ustalenia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia - na nierozpoznanie istoty sprawy.

W odniesieniu do zarzutów dotyczących udzielonego przez J. H. pełnomocnictwa to poczynione w tym zakresie w uzasadnieniu konstatacje ocenić trzeba, jako nieprawidłowe i sprzeczne z rzeczywistą treścią oświadczenia woli wyrażonego w tym pełnomocnictwie.

Jak zdaje się wynikać z wywodów Sądu I instancji - jedynym powodem uznania,

że pełnomocnik J. H. nie był upoważniony do podejmowania środków zgromadzonych na jego rachunku prowadzonym przez SKOK był brak uszczegółowienia

w dokumencie pełnomocnictwa konkretnych numerów rachunków posiadanych przez mocodawcę w SKOK i do dysponowania którymi pełnomocnik jest uprawniony. W ocenie apelującego tego rodzaju konkluzji nie sposób jednak zaaprobować, albowiem jest ona wynikiem błędnie przeprowadzonej interpretacji oświadczenia woli mocodawcy i nie uwzględnia metod wykładni, zgodnie z którymi oświadczenia woli winny być tłumaczone

i interpretowane, czyli tak, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współzycia społecznego oraz ustalone zwyczaje, z uwzględnieniem całego złożonego oświadczenia woli, tak, aby miało ono spójną rozsądną treść, uwzględniającą jednoczesną realizację dwóch wartości: konieczność respektowania rzeczywistej woli podmiotu składającego oświadczenie i potrzebę ochrony zaufania osób trzecich do treści złożonego oświadczenia, a nie tylko wybranego dowolnie fragmentu.

Arbitralne, lakoniczne i wywiedzione jedynie z braku wskazania określonych numerów rachunków stwierdzenie Sądu, że udzielone pani D. K. pełnomocnictwo nie uprawniało ją do podejmowania środków zgromadzonych na posiadanych przez J. H. w SKOK rachunkach zostało dokonane nawet wbrew literalnemu brzmieniu dokumentu pełnomocnictwa, choć sam Sąd I instancji zauważa,

że udzielone pani D. K. pełnomocnictwo uprawniało m.in. „do występowania w imieniu mocodawcy przed władzami SKOK oraz do składania wszelkich oświadczeń, wniosków”. Jednocześnie jednak Sąd I instancji nie wyjaśnił, dlaczego niewskazanie konkretnych numerów rachunków, którymi pełnomocnik ma prawo dysponować, miało wyłączać zdanie o upoważnieniu pełnomocnika do „składania wszelkich oświadczeń woli”

i tym samym niweczyć uprawnienie pełnomocnika wprost z tego zdania wynikające.

Wbrew twierdzeniom Sądu I instancji - z samego faktu, że druk pełnomocnictwa

z dnia 17 sierpnia 2006 r. zawiera zdanie „niniejsze pełnomocnictwo upoważnia do dysponowania środkami na następujących rachunkach:”, a rachunki te nie zostały wymienione w przeznaczonym do tego wolnym miejscu - nie można wywodzić, jakoby owo niewskazanie numerów rachunków jednoznacznie było z całkowitym brakiem uprawnienia do dysponowania jakimikolwiek rachunkami mocodawcy.

Z kolei zdanie drugie pełnomocnictwa upoważnia pełnomocnika do składania wobec SKOK „wszelkich oświadczeń, wniosków”, a przecież dyspozycja nakazująca wypłatę środków zgromadzonych na rachunku posiadacza jest właśnie jednostronnym oświadczeniem składanym wobec SKOK i wywołującym określone skutki prawne. Skoro zaś zakres pełnomocnictwa udzielonego pani D. K. był zakreślony tak szeroko, że uprawniało ono do składania wszelkich oświadczeń wobec SKOK, to nie może ulegać wątpliwości, że również oświadczenie w postaci żądania wypłaty środków znajdujących się na rachunku mocodawcy mieści się w pojęciu owych „wszelkich oświadczeń, wniosków”, do których składania pan J. H. upoważnił D. K..

Jeśli zatem mocodawca nie wykreślił zdania (tj. o upoważnieniu do dysponowania środkami na rachunkach prowadzonych pod jego imieniem i nazwiskiem w SKOK), a jednocześnie nie wyszczególnił konkretnych numerów rachunków, to jego zamiarem było upoważnienie pełnomocnika do dysponowania środkami na wszystkich posiadanych przez niego w Kasie rachunkach, a nie tylko na konkretnie wskazanych i wyliczonych.

Dlatego w ocenie skarżącego dokonana przez Sąd I instancji interpretacja pełnomocnictwa przeczącego w istocie całemu umocowaniu jest sprzeczna z zasadami logicznego rozumowania.

Niezależnie od powyższego apelujący podkreślił, że na prawo do dysponowania przez D. K. (jako pełnomocnika stałego J. H.), środkami zgromadzonymi na jego koncie wskazuje nie tylko wyraźna i jednoznaczna treść dokumentu pełnomocnictwa, ale również § 7 ust. 1 Regulaminu rachunków oszczędnościowo - rozliczeniowych (kont osobistych) (...) Kasy (...) im. (...), zgodnie z którym „posiadacz rachunku może udzielić, na zasadach określonych w niniejszym Regulaminie, stałych lub jednorazowych pełnomocnictw do dysponowania rachunkiem”.

Jeśli zatem wziąć pod uwagę, że pełnomocnictwo nr 15/26/06 z dnia 17 sierpnia 2006r. jest właśnie owym pełnomocnictwem stałym do rachunku oszczędnościowo - rozliczeniowego, to nie tylko w świetle jednoznacznej treści owego pełnomocnictwa, ale dodatkowo także w świetle powołanego powyżej regulaminu § 7 ust. 1 regulaminu

Nie może zatem budzić wątpliwości fakt, że w zakres pełnomocnictwa udzielanego przez posiadacza ROR wchodziło i wchodzi uprawnienie pełnomocnika do dysponowania rachunkiem, w tym do dysponowania środkami zgromadzonymi na tym rachunku.

Apelujący podkreślił również, że w toku trwania umocowania pełnomocnik dokonała w imieniu J. H. kilku wypłat środków pieniężnych z jego rachunku i J. H. ten stan akceptował i jakichkolwiek zastrzeżeń nie składał, to oczywistym jest, że faktyczną wolą posiadacza rachunku było upoważnienie ustanowionego przez niego pełnomocnika również do dysponowania jego środkami zgromadzonymi na rachunku w SKOK.

W konsekwencji doszło do uchybienia przepisom art. 105 k.c. oraz art. 138a ustawy o emeryturach i rentach z FUS i art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy o SKOK oraz art. 9 ust. 3 ustawy o SKOK na skutek wadliwej wykładni oświadczenia woli J. H. przyjętej przez Sąd, o rzekomym braku uprawnienia pełnomocnika świadczeniobiorcy do dysponowania środkami zgromadzonymi na rachunku posiadanym w SKOK.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja odwołującego podlega uwzględnieniu.

Obowiązujący od dnia 1 lipca 2004 r. art. 138a ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. 2009/153/1227 ze zm.) nakłada na banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe obowiązek zwrotu organom rentowym kwot świadczeń przekazanych za miesiące następujące po miesiącu, w którym nastąpiła śmierć świadczeniobiorcy. W razie odmowy zwrotu (z jakichkolwiek przyczyn), organ rentowy wydaje decyzję obciążającą, która po uprawomocnieniu stanowi podstawę do wdrożenia egzekucji.

Celem ustawodawcy wprowadzającego ten przepis było m.in. wykluczenie sytuacji, w której bank pokrywałby z kwot świadczeń wpływających po śmierci świadczeniobiorcy obciążenia figurujące na rachunku (np. debet). Zgodnie z art. 14 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 5.11.2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz.U. 2012/855/1166) w przypadku śmierci członka kasy z jego wkładu członkowskiego i oszczędności kasa jest zobowiązana wypłacić kwotę równą wpłatom na rachunki dokonanych przez organ rentowy z tytułu świadczeń z ubezpieczeń i zabezpieczeń społecznych, które nie przysługiwały za okres po śmierci posiadacza rachunków, wskazaną we wniosku organu rentowego skierowanym do kasy wraz z podaniem numerów rachunków, na które dokonano wpłat.

Z powyższego obowiązku kasa jest zwolniona (całkowicie lub częściowo), jeżeli przed otrzymaniem wniosku organu rentowego dokonała z tych rachunków wypłat innym uprawnionym osobom, które to wypłaty nie pozwalają zrealizować wniosku w całości lub

w części, oraz w ciągu 30 dni od otrzymania wniosku poinformuje o tym organ rentowy, wraz ze wskazaniem osób, które pobrały wypłaty (art. 14 ust. 3 ustawy o s.k.o.k.).

W stanie faktycznym niniejszej sprawy warunki przewidziane przepisem art. 14 powołanej ustawy zostały przez apelującego zachowane.

Przed datą wpłynięcia wniosku organu rentowego, po śmierci członka kasy, o której kasa nie została zawiadomiona, pełnomocniczka ustanowiona przez członka kasy dokonała wypłaty przekazanego przez organ rentowy świadczenia nienależnego, zaś kasa

w przepisany terminie zawiadomiła o tym fakcie ZUS, podając szczegółowe dane osobowe pełnomocnika.

Wprawdzie pełnomocnictwo ustanowione dla córki zmarłego członka kasy wygasło z jego śmiercią, ale dla SKOK była to w dacie wypłaty z rachunku nadal osoba uprawniona.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego przy ujawnieniu danych osoby, która pobrała świadczenie, apelujący zwolnił się z obowiązku zwrotu wypłaconego świadczenia, zaś organ rentowy ma roszczenie do osoby, która nienależnie świadczenie pobrała.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji na mocy przepisu art. 386 § 1 kpc.

/-/ SSA J. Ansion /-/ SSA E. Piotrowska /-/ SSA M. Żurecki

Sędzia Przewodnicząca Sędzia

JM